

סרטים

הידישע מאמע מואב

סיפורת של רות (תל-אביב; תל-אביב; ארצות-הברית) עושה לתנ"ך את מה שעשה אותו עד, ששמו נאסר לפירסום, למסמכים שהגיש להעדת השניים בפרשת לבון. המגילה התנ"כית שימשה רק יסוד לבניין דמיוני של אגדות וסיפורים אינפאנטיליים, עד שגם חתני התנ"ך היו מתקשים למצוא בו את סיפורי המיקרא המקוריים. בפרטיו הקטנים, כמו תפאורה, תלבושות ומנהגים, הוא נאמן עד כמה שאפשר לעובדות ההיסטוריות. בני ארץ יהודה המופיעים בו אינם נראים כאינדיאנים לבושי תפוחי שת-אופרה. נופי הארץ שוב אינם דומים לנופי סקאנדינביה, ואפילו בנייני בית חם, שרובם נראים כהעתיקים של קבר רחל, אינם עשויים במתכונת ארמונות השלה של רומא, כפי שהיה מקובל בסרטים תנ"כיים. אלא שנה בלבד כל מה שאפשר לומר לזכותו של הסרט.

עיניה של איזנה ערן. מבחינת חוכמו ורמתו, מחולק הסרט לשני חלקים בלתי-שחיים. החלק הראשון, סיפור תולדותיה של רות (אילנה עדן) במואב, שם היתה כוהנת במיקדש כמוש, נראה כפארודיה גרועה על הגנב מבאגדד. אולם חלקו השני, קורותיה של רות בארץ יהודה, עושה לה על החלק הראשון בהרבה. יתכן וההבדלים הקיצוניים נובעים מכך שלתסריטאי (נורמן קורבין) ולבמאי (הנרי קוס' טר) קל היה יותר להתבסס על עובדות היסטוריות לתאור ישראל מאשר לתאור מואב.

על הסרט מופיעה ודאי בנוסח זה: "מה עזננו ומה חטאנו אשר חטאנו לה' אלוהינו אשר הביא עלינו הרעה הגדולה הזאת."

אנושיות יומיומית

הבעל המרומה (הוד; תל-אביב; זר-פת) הוא סרט יוצא דופן על הנושא הדראי מתי העתיק והגדוש ביותר בעולם — אדם, חרה והנחש המפתה. עלילתו יכולה לשמש כשקט מוחלט נושא למלודרמה הוליוודית או איטלקית, שאיש, מלבד נשים ובעלים מרומים אינו שם לב אליה. הבעל (בורוביל) הוא יצור בינוני מזדקן, קרן ומצוער, שאינו מצטיין בכישרונות מיוחדים או ברכוש מיותר. האשה (דניאלה דרייז), בעלת בית-מרקחת לשעבר, לא יגזר נה גם היא ביופי או אמצעי-משיכה אחרים. שניהם הם התגלמות האיש הקטן והאפור של המאה העשרים, החולם על ביטחון ושלחה. יום אחד בא המשבר. האשה מודיעה לבעל כי היא עוזבת אותו. והאיש הקטן נשאר לבדו. הוא עובר לגור כדייר-מישנה בדירה קטנה, עובד כפקיד אפור בחברת פיר-סומת. הוא חביב ומנומס, ורק אישם ב' תוככי לבו מקננים הגעועים לאשתו.



איזנה ערן (מימין) יוצאת לזקט חיים בשרה בועז קבר רחל + שמלת "מסכית"

למרות שסיפורת של רות הוא, בעיקרה, רומאן-אביב של אלמנה גרה, המתלבטת בין חובתה להנשא לפי מנהג הדת היהודית לגואלו של בעלה, לבין האהבה לבעוץ (סט) יוארט ויטמן), מתחלק הסרט יותר כהרצה צאה קולנועית על מהותה של הדת היהודית. זהו מעין קורס מזורו לגויים להבנת מושגיה-היסוד והמנהגים הבסיסיים שביהדות. אילנה ערן הישראלית, הנושאת על כתפה את התפקיד הראשי ביהדות, מאכזבת עדיין כשחקנית. היא יפה למדי ויועדת לשחק בעיניה. אולם בסצינות מסעירות רבות, היא נשארת חסרת-תגובה, קרה ובלא-כוחית עד שאפילו שחקנים בינוניים כ' סטיוארט ויטמן בתפקיד בועז ופגי חד' בתפקיד נעמי חמתה, מאפילים עליה לחלוטין. כמה אפקטים — כמו מניגת-הלהאי של הסרט שהיא ואריאציה על הפתיחה של השיר היידישע מאמא, תלבושות המסכית שאילנה ערן לובשת וריקודי-ההורה והבו לנו י"ו של רקדני ענבל — מעלים חיובי ביחוד על שפתי הצופים הישראלים. אולם מנוח כבעתיים מהם הוא התרגום העברי של הסרט. בעוד שבמקור שפתם של השחקנים היא סטוטה למדי, ניסה המתרגם לתרגם את דבריהם ללשון תנ"כית. וכך כשאמרת אילנה בסרט: "לא התכוונתי לצעוק" מופיע בתרגום "דברתי בועזי ואצעק!". כשהיא אומרת: "לא יכולתי ליי שוין" מופיע בתרגום "שנתי נודה מעפעפי". בתרגום תנ"כי מעין זה היתה הביקורת

תדרוך אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ אשר העולם היה ממליץ לראותם: **בלדה לחייל** (חן; תל-אביב) ששת ימי חופשתו והאחרונה של חייל רוסי בן 19. פיזי ונוגע ללב. **האריה האפריקאי** (אלנבי; תל-אביב) ואלט דיסני מגלה הפעם את אפריקה. **העכבר שאג** (רו; ירושלים) מהתלה פוליטית על יחסי האומות. בריטי ומשעשע. פטר סלארס.

כדורגל

בדרך לאסיה

על צאתה של נבחרת הכדורגל הישראלית למישחקי גביע אסיה בסיאול, ועל ההכנות שקדמו למסע, מספר שחקן הנבחרת שייצג גלזר: אני משתגע לדבר בראדיו. זה משהו אחר לגמרי משכתיבה בעתון. אתה כותב בעתון שנים, ואחר-כך פורש גש אותך איוה יוני ברחוב ושואל: תגיד, מי כותב לך שייצג, מי כותב לך את השימומ? אבל כשדוברתי בראדיו, אף פעם לא קרא עוד שמישהו יבוא וישאל: "תגיד שייצג, מי זה דובר בשבילך בראדיו?"



אלא שבראדיו מדב"רים רק האנשים החשובים. ואנחנו נעשים חשובים רק לפני איוה מישהו בינלאומי אי אחרי שמקבלים מפלה. או השבוע היתה לי ההזדמנות לדבר. דיברתי. נחמיה בן-אברהם לקח את האנשים בניבחרת שיש להם נסיון בדיבור כמו מאנדי, אני, סטלמך וחודורוב, ושאל שאלות. עניתי מה שעניתי, מה שאומר אולם תמיד במקרים כאלה, מה יש כאן לש' או לך? כאילו שאנחנו יודעים אם ננצח או לא. כמו פרופסיונאליים. לפני הנסיעה, עשינו חיים משוגעים. אחרי הפסקת-הקני, שגם בה השתדלנו לשמור על הכושר, יצאנו לפנסיון ואיזורה. היינו כמו קבוצה פרופס' יונאלית, חוץ מהכסף שהם מקבלים. לפני האיומים ומישחקי-המיבחן היה מאנדי מראה לנו סרטים. פעם הראה לנו את המישחק בין ריאל מדריד לבין אונטרברט פראנק פורט. אחרי זה לא היה צורך בהסברים. מאנדי רק נאחז: "ראיתם איך מישחקים, והלך לישון עם כאב ראש."

חבל רק שלא גילו את הקונץ הזה עם הסרטים לפני כמה שנים. מה החוכמה? כל מי שיש לו עיניים יכול להיות שחקן כדור-רגל. לא חשובות כבר הרגליים. ראיתי איך מישחק הקיצוני של ריאל, הנטו, ולמחרת, ב' מישחק, עשיתי מה שזכרתי מהסרט שלו. מאז קורא לי מאנדי חנטו. אבל האמת היא שאין שום דמיון בינינו. איוה חיים הוא חי ואיוה אני?

מישחקי-המיבחן האחרון שלנו היה נגד נתניה. ניצחנו 3:0, אבל הקהל היה מאוכזב. פחות מ'11 גולים זה כבר לא ניצחון בשב"י. לם. וזה לא היה מישחק פשוט. קודם כל, כל אחד מאיתנו רצה לשמור על הרגליים שלו. ואילו שחקני מכבי נתניה הכניסו את כל הנשמה שלהם במישחק. הם רצו להראות למאנדי שבצעם היה צריך לקחת אותם לסיאול. חוץ מזה המיגרש שם כליכך קטן שאי-אפשר לשחק בו כדורגל של מבוגרים.

יותר גרוע ממישחקי-המיבחן נגד נתניה היו הזריקות נגד חולירע שקיבלנו. לא מס' פיק שיש לנו נבחרת כמה שחקנים צעיר רים שסובלים מנזויריטינה רק בגלל המח' שבה על הנסיעה, או עוד באה החולירע. חודורוב, למשל, זה סיפוס שעוד לפני שהוא רואה את הוריקה כבר יש לו חום. אחרי הוריקה הוא היה חולה יומיים. או מאנדי אמר לו: "זה מראה שאתה שחקן גדול. ה' קיצוני הימני ההונגארי הגדול ראקושי, היה נעשה חולה כל פעם שהיה עובר על-יד בית-חולים."

או זהו. נוסעים לסיאול, ומספיק כבר עם הבקשות להביא מנות. לא יהיו שם חיים קלים. שמענו שבבליה יש עוצר שם, מפני שבאים מסתננים מצפון-קוראה. חוץ מזה צריך להיזהר לא לבעוט חזק. בעיטה חזקה והכדור עף מעבר לקו הרחוב ה'38. חסר לי רק שהשופט ישלח אותי להביא אותו בחזרה.

מיבצעים

מסע החסקה הגנובה לפני עשר שנים ביצעו שני מצילים ישראליים מיבצע ספורטאי מיוחד במינו — הם חתרו בחסקה את כל המרחק בין תל-אביב לחיפה. מיבצעם של השניים, חוספי ומולא צייטלין, זכה או לפירסומת רחבה. אחד ה' אנשים שהתרשמו עמוקות ממיבצע זה היה ילד רמת-גני בן 12, איתמר לויטין. הוא הת' ליט שכאשר יגדל, יגשים מיבצע דומה. ילדים שוכחים בדרך כלל בהתבגרות את חלומות הילדות שלהם. לא כן איתמר. כי שלוש השנים האחרונות, הודמן לאיתמר, כי יום סטודנט לארכיטקטורה בטכניון בחיפה,

לחתור מעט בחסקה. תוך כד-כך, מצא לו שותף לחלום התחירה הארוכה בדמותו של חברו המתאגרף הבתימי שימעון ברנס (23). שני החברים החסונים החליטו כי עליהם לחזור שוב על אותו מיבצע ונצו ששני שני המצילים לפני עשר שנים. משך חודשי הקיץ, בעת שעבדו בעיריית בתיים, ניצלו כל ה' דמנות שהיתה להם כדי להתאמן לקראת ה' מסע הארוך. הם התאימו את קצב חתירתם, ערכו הפלגות ניסיון מבתים ליפו ולתל אביב.

**עבודה מפרכת.** חתירה ממושכת ב' סירה השטוטה אינה מן המיבצעים הקלים. מאחר שעבודת-החתירה במשוחים המוחזקים בידיים היא מפרכת וקצב ההתקדמות של הסירה הוא איטי מדי, מעטים האנשים ה' מסוגלים לחתור בחסקה משך שעות רצופות. הדרך שהשניים רצו לעשותה, מבתיים לחיפה, אורכה כ'102 קילומטר. כדי לעבור דרך זו בחתירה דרושות עשרות שעות. ה' שניים החליטו לתכנן את מסעם ביסודיות. איתמר נישג למציל סופסי כדי לשמוע ממנו את לקח המסע לפני עשר שנים. "תחילה חשבתי שירק עלי בגלל החוצפה", סיפר איתמר, "אבל הוא דחקא הלהב ונתן עצות." בעיית השנת הסירה לא היתה טשוטה אף היא. תחילה הובטחה להם חסקה על-ידי עיריית בתיים, אולם כשהתברר שהם עומים דים לבצע את המסע בצינור, נאסר עליהם לקחת סירה. השניים החליטו לסחוב אותה. בהסכמת הבורק של תג הסוכות יצאו שני הבחורים, לבושים במכנסי התעמלות, חול' צות טריקו וכובעי קסטיג' קטנים למסע.

הציוד שלקחו עמם היו מצלמה ומישק' פת. הכת-דיג ונימני של צמיג סורקטר — בו הוכנסו מזון, צננות למים ותיק עודה ראשונה. לפני יציאתם, קבעו מקומות מיפ' גש לאורך החוף לחיפה עם אחיו של אית' מר, אחד הבודדים שידע על המיבצע.

**הדגים יצלמו.** תחילת המיבצע נראתה כטיול תענוגות. השניים חתרו לאורכו של חוף תל-אביב, במרחק של קילומטר מהחוף, צילמו את העיר מהים ואת האוניות ש' במל. כעבור ארבע שעות הגיעו להרצליה, שם עמדו לערוך את הנייתם הראשונה. אז אירעה גם החקלה הראשונה. שעה ה' איתמר עמד לצלם את החוף, נשטטה ה' מצלמה ונפלה למים. הוא ניסה לקפוץ אחר ריה, אולם היה מאוחר. "מילא", אמר, "אם מישהו ימצא אותה באחד הימים, יהיו לו כמה תמונות יפות של תל-אביב. אם לא — יהיה לדגים במה לצלם."

בשעות אחרונות הצהריתם הגיעו השניים לנתניה, שם ערכו את חניית-הלילה שלהם ושאלו את המים מתוך החסקה — כי התי' ברר שהיא לא היתה במצב תקין ביותר. ל' מחרת בבוקר, המשיכו השניים בדרך; אולם הטבע לא היה עוד בעוזם. רוח צפונית חזקה נשבה והם התקדמו בקצב של שלושה קילומטר לשעה.

לנות על גבי החסקה הוא דבר בלתי אפשרי. במקרה כזה הודסת הרוח את הסירה אחרונות וטלטוליה מביאים סחרחורת. ב' אפיסת כוחות הגיעו איתמר ושימעון בציה רים לקיסריה. ואילו לעת ערב חנו בכפר הדיגים הערבי זרקה שבחוף הכרמל. "זאת היתה החתייה היפה ביותר", סיפר איתמר. "רק שבבליה היה הטיול כדאי. ה' דיגים הסתכלו עלינו כמו על משוגעים, ולשחות. ישבנו איתם והחלפנו סיפורי-דיג' גים. הם אמרו שכל הסימנים מעידים שלמי' חרת תהיה שרקיה חזקה ויעצו לנו לחתור בבלמה לאור הירח. עשינו כעצתם והתפלגנו." במלמך הלילה ערכו השניים חניית-לילה בסנטורה, המשיכו למחרת עד לחיפה. סי' כום המיבצע; 21 שעות חתירה במהירות ממוצעת של חמישה קילומטר לשעה. בהם עשו לפי חישוביהם, 28 אלף טונות חתירה כל אחד. ידיו של שימעון נפגעו קשה ביבלות ואילו אתה מאצבעות איתמר שותקה. הסירה נשארה בחיפה. השניים חזרו.

**במסלול** **אגודות בית-ר התפרקו** **אגודות כדורגל רבות של בית-ר בליגות הנמוכות התפרקו השנה.** המצב הכספי החמור של אגודת הספורט החירותית הביא להחלטת המרכז להפסיק את התמיכה באגודות שקבוצותיהן משחקות ב' ליגות ב' רג', להמשיך לתמוך ב' בשתי הקבוצות בליגה הלאומית והראשונה. ה' אגודות שרצו להמשיך ולהתקיים חתה ה' שם בית-ר, נאלצו לתמוך על הצהרה שלא תהיינה להן כל תביעות כספיות למרכו.